

A3 — képletgyűjtemény

Differenciál-egyenletek

1. Közönséges differenciál-egyenletek típusai:

- Szétválasztható:

$$y' = f(x)g(y)$$

- Homogén:

$$y' = f(x, y)$$

ahol f nulla-rendű homogén függvény, vagyis $f(\lambda x, \lambda y) = f(x, y)$.

- Totális:

$$M(x, y)dx + N(x, y)dy = 0$$

ahol M, N olyanok, hogy létezik $f(x, y)$ differenciálható függvény, melyre

$$\frac{\partial f}{\partial x} = M \quad \frac{\partial f}{\partial y} = N$$

- Általános lineáris n -ed rendű közönséges differenciál-egyenlet:

$$A_n(x)y^{(n)} + A_{n-1}(x)y^{(n-1)} + \dots + A_1(x)y' + A_0(x)y = B(x)$$

Az egyenlet *homogén*, ha $B(x) \equiv 0$, egyébként *inhomogén*.

Speciális esetek:

- Általános elsőrendű lineáris:

$$A(x)y' + B(x)y = C(x)$$

Az egyenlet *homogén*, ha $C(x) \equiv 0$, egyébként *inhomogén*.

- * Bernoulli-egyenlet:

$$y' + p(x)y = q(x)y^n \quad (n \neq 0, 1)$$

- Általános másodrendű lineáris:

$$A(x)y'' + B(x)y' + C(x)y = D(x)$$

Az egyenlet *homogén*, ha $D(x) \equiv 0$, egyébként *inhomogén*.

- Állandó együtthatós n -edrendű lineáris közönséges differenciál-egyenlet:

$$a_n y^n + a_{n-1} y^{n-1} + \dots + a_1 y' + a_0 y = f(x)$$

Az egyenlet *homogén*, ha $f(x) \equiv 0$, egyébként *inhomogén*.

2. Vegyes képletek

Laplace-transzformáció: Legyen f valós függvény, ennek *Laplace-transzformáltja* a következő:

$$\mathcal{L}(f)(z) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-zt} dt$$

minden olyan $z \in \mathbb{C}$ -re, melyre az integrál létezik.

Tulajdonságok:

- Linearitás:

$$\mathcal{L}(\alpha f_1 + \beta f_2)(z) = \alpha \mathcal{L}(f_1)(z) + \beta \mathcal{L}(f_2)(z)$$

- $\mathcal{L}(tf)(z) = \mathcal{L}(f)'(z)$ illetve általánosan:

$$\mathcal{L}(t^n f)(z) = (-1)^n \mathcal{L}(f)^{(n)}(z)$$

- $\mathcal{L}(f')(z) = z\mathcal{L}(f)(z) - y(0)$, illetve általánosan:

$$\mathcal{L}(f^{(n)})(z) = z^n \mathcal{L}(f)(z) - z^{n-1}f(0) - z^{n-2}f'(0) - \dots - z f^{n-2}(0) - f^{n-1}(0)$$

- Legyen az f és g konvolúciója:

$$(f * g)(t) = \int_0^t f(t-s)g(s)ds = (g * f)(t)$$

Ekkor

$$\mathcal{L}(f * g)(z) = \mathcal{L}(f)(z) \cdot \mathcal{L}(g)(z)$$

- $\mathcal{L}(e^{\alpha t} f)(z) = \mathcal{L}(f)(z - \alpha)$
- $\mathcal{L}(e^{\alpha t})(z) = \frac{1}{z - \alpha}$
- $\mathcal{L}(x^n)(z) = \frac{n!}{z^{n+1}}$

A Γ -függvény:

$$\Gamma(z) \equiv \int_0^{\infty} t^{z-1} e^{-t} dt$$

Fontosabb tulajdonságok:

- Értelmezési tartomány:

$$D_{\Gamma} = \{z \mid -z \notin \mathbb{N}\}$$

- $\Gamma(z+1) = z\Gamma(z) \quad (\forall z \in D_{\Gamma})$
- $\Gamma(n+1) = n! \quad (\forall n \in \mathbb{N})$
- $\Gamma\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{\pi}$

Watson-lemma: Legyen az f valós függvény valós analitikus a 0-ban, továbbá $\alpha > -1$ és $\lambda > 0$ valós számok, ekkor:

$$\int_0^{\infty} t^{\alpha} f(t) e^{-\lambda t} dt \sim \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} \frac{\Gamma(\alpha + n + 1)}{\lambda^{\alpha + n + 1}}$$